

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002897

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОНЕУ від 08.09.2025 р. № 148

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жукова Тетяна Адольфівна

2. Tatyana A. Zhukova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 21-08-2025

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10215

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06, 06.77, 06.77.02

Тема дисертації:

1. Мотивація підвищення ефективності праці в сфері вищої освіти та механізми її регулювання в Україні.
2. Motivation for Enhancing Work Efficiency in Higher Education and Mechanisms for Its Regulation in Ukraine.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню мотивації праці науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти (ЗВО) України та обґрунтуванню ефективних механізмів її регулювання з урахуванням сучасних соціально-економічних викликів і кризових умов. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у розробці синергійного підходу до оцінки ефективності мотиваційної політики в закладах вищої освіти України, який вперше інтегрує економічні та соціальні чинники мотивації праці науково-педагогічного персоналу (НПП) у єдину аналітичну модель. У першому розділі дисертаційної роботи «Теоретичні основи мотивації праці та її ефективності в сфері вищої освіти» узагальнено підходи до розуміння мотивації праці науково-педагогічних працівників, проаналізовано еволюцію концепції мотивації, класичні та сучасні теорії. Встановлено, що мотивація є міждисциплінарним феноменом у психології, педагогіці, економіці й менеджменті та трактується як зовнішній вплив і внутрішній стан. Систематизовано концептуальні засади мотивації НПП у ЗВО: терміни, методи, форми, види мотивації та модель мотивації НПП. Доведено, що мотивація праці НПП у ЗВО має багаторівневий характер і охоплює педагогічні,

психологічні й економічні аспекти. Проаналізовано чинні механізми мотивації, що поєднують матеріальні та нематеріальні стимули, але стримуються фінансовою нестабільністю, браком ресурсів і негнучким управлінням. Обґрунтовано потребу адаптації мотиваційної політики з урахуванням специфіки ЗВО, потреб НПП та стратегічних орієнтирів. Визначено особливості мотивації НПП, зумовлені творчим характером праці, прагненням до самореалізації, визнання та академічної свободи, що потребує комплексної системи внутрішньої й зовнішньої мотивації. У розділі 2 «Аналіз системи мотивації праці науково-педагогічного персоналу в закладах вищої освіти України» проведено комплексне дослідження мотиваційної політики, її характеристик і проблем. Опитування 163 НПП із 48 ЗВО засвідчило необхідність оновлення підходів до стимулювання. Встановлено прямий зв'язок між рівнем мотивації та якістю освітнього процесу: високомотивовані викладачі мають вищу ефективність і професійну залученість. Виявлено суперечність між середнім рівнем задоволеності умовами праці та низькою оцінкою мотиваційної політики, якій притаманні фрагментарність, слабе стимулювання, нечіткі критерії оцінювання, обмежені перспективи розвитку та відсутність моніторингу. Матеріальні стимули (оплата праці, премії) мають короткочасний ефект, тоді як нематеріальні чинники – визнання, корпоративна культура, участь у міжнародних проектах – забезпечують тривалу мотивацію. В умовах війни виявлено вплив емоційного стану НПП на їхню професійну активність. Вперше введено категорію ціннісно-місійної мотивації – поєднання професійної ідентичності, соціальної місії та національної відповідальності, що доповнює класичні мотиваційні теорії. Обґрунтовано доцільність запровадження гнучкої системи мотивації, яка поєднує стимули, оцінює активність і сприяє професійному зростанню через наставництво, академічну мобільність, участь в управлінні та соціальні гарантії. У третьому розділі «Вдосконалення механізму підвищення мотивації праці та його ефективності для науково-педагогічного персоналу в Україні» запропоновано оновлений механізм мотиваційної політики, заснований на принципах гнучкості, адаптивності та відповідності стратегії ЗВО. Розроблено уніфікований алгоритм мотивації НПП з урахуванням індивідуальних потреб і освітніх пріоритетів. Обґрунтовано доцільність застосування адаптованих розрахункових інструментів оцінки ефективності мотиваційної політики. Акцентовано на зростанні ролі нематеріальних стимулів. Удосконалено концепцію балансу між освітніми пріоритетами та сучасними підходами до мотивації. Розроблено рекомендації щодо використання економічних моделей регулювання мотивації і щодо інтеграції інноваційних механізмів мотивації в систему управління ЗВО. Рекомендації можуть бути застосовані під час оновлення нормативної бази та оцінювання мотиваційних заходів. Наголошено на важливості партнерської взаємодії між НПП, адміністрацією ЗВО, здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the motivation of scientific and pedagogical staff of higher education institutions (HEIs) of Ukraine and to the justification of effective mechanisms for its regulation, taking into account modern socio-economic challenges and crisis conditions. The scientific novelty of the dissertation lies in the development of a synergistic approach to assessing the effectiveness of motivation policy in Ukrainian HEIs, which for the first time integrates economic and social factors of academic staff motivation into a unified analytical model. The 1st chapter, "Theoretical Foundations of Labour Motivation and Its Effectiveness in the Sphere of Higher Education" generalises approaches to understanding the motivation of academic staff and analyses the evolution of motivation concepts, including both classical and modern theories. It establishes that motivation is an interdisciplinary phenomenon in psychology, pedagogy, economics, and management, and can be interpreted both as an external influence and an internal state. It is demonstrated that motivation in HEIs is multi-level and includes pedagogical, psychological, and economic aspects. Current motivational mechanisms that combining material and non-material incentives, are analysed, yet they are constrained by financial instability, lack of resources, and inflexible management. The need to adapt motivational policy to the specifics of HEIs, the needs of staff, and strategic goals is substantiated. Special attention is given to the unique features of academic motivation driven by the creative nature of work, the pursuit of self-fulfilment, recognition, and academic freedom, which require a complex system of internal and external motivation. Chapter 2, "Analysis of the Labour Motivation System of Academic and Teaching Staff in Ukrainian Higher Education Institutions," presents a comprehensive study of motivational policy, its characteristics, and existing problems. A survey of 163 academic

staff from 48 HEIs confirmed the need to modernise incentive approaches. A direct correlation was found between the level of motivation and the quality of the educational process: highly motivated teachers show greater efficiency and professional engagement. Despite average satisfaction with working conditions, university staff rated motivation policies poorly because they are unclear, weak, and not regularly checked or improved. Material incentives (salary, bonuses) have a short-term effect, while non-material ones such as recognition, corporate culture, and participation in international projects provide long-term motivation. During wartime, emotional states significantly influence professional activity. The concept of value-mission motivation, a combination of professional identity, social mission, and national responsibility was introduced for the first time, complementing classical motivation theories. The feasibility of introducing a flexible motivation system that combines incentives, assesses activity, and supports professional development through mentorship, academic mobility, participation in governance, and social guarantees is substantiated. Chapter 3, "Improving the Mechanism for Enhancing Work Motivation and Its Effectiveness among Academic Staff in Ukraine" an updated mechanism for motivational policy is proposed, based on flexibility, adaptability, and alignment with institutional strategies. The feasibility of using adapted calculation tools for assessing the effectiveness of motivational policy is substantiated. The growing importance of non-material incentives is highlighted. The concept of balance between educational priorities and modern motivational approaches is improved. Recommendations are provided for applying economic models to regulate motivation and for integrating innovative motivational mechanisms into the management system of HEIs. These recommendations can be used in updating regulatory frameworks and assessing motivation measures. The importance of partnership among academic staff, administration HEIs, students, and stakeholders is emphasised.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Збрицька Т.В., Жукова Т.А. Аналіз відповідності ринку освітніх послуг зайнятості молоді на ринку праці. Соціально-економічна ефективність зайнятості молоді на сучасному ринку праці: методологічний та практичний аспект : монографія / за ред. І.В. Познанської. Одеса: «Екологія», 2024. (С. 80-113). (2,2 д.а.)
2. Жукова Т.А. Черновол Є.О., Різак Г.В. Стратегії адаптації та розвитку вищої освіти у післявоєнний період: аналіз інноваційних підходів, їх вплив на якість освіти та результати вищої освіти. Перспективи та інновації науки. 2024. № 3 (37). С. 210-222.
3. Жукова Т.А. Моделювання системи мотивації праці у закладі вищої освіти: теоретичні аспекти та практичні рекомендації для українських закладів вищої освіти. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 7 (7). С. 584-594.
4. Жукова Т.А. Інноваційні підходи до розробки системи мотивації науковопедагогічного персоналу у вищій освіті України. Здобутки Економіки. 2025. № 15. (0,85 д.а.). URL : <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/320/292>
5. Жукова Т.А. Розробка стратегії мотиваційної політики для науковопедагогічних працівників в Україні: сучасні підходи та інноваційні методи. Національні інтереси України. 2025. № 4 (9). С. 552-565.
6. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Інноваційні технології в бізнеспроцесах та «цифрове» робоче місце. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки : збірник матеріалів всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених, м. Одеса, 21 жовтня 2021р. Одеса: ОНЕУ, 2021. С.46-47. (0,11 д.а.).

- 7. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Розвиток інформаційних систем для підвищення ефективності управління освітнім процесом. Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку : збірник тез доповідей V Міжнародної науковометодичної конференції, м. Одеса, 34 лютого 2022 р. Одеса: ОНЕУ, 2022. С. 57-59. (0,17 д.а.).
- 8. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Перспективи ІТосвіти в Україні. Наукові проблеми господарювання на макро, мезота мікро економічному рівні : збірник матеріалів XX Міжнародної науковопрактичної конференції, м. Одеса, 14 квітня 2022 р. Одеса: ОНЕУ, 2022. С. 237-240. (0,35 д.а.).
- 9. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Розвиток сучасної вищої освіти. Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку : збірник матеріалів VI Міжнародної науковометодичної конференції, м. Одеса, 2122 лютого 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 137-139. (0,25 д.а.).
- 10. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Мотивація з підвищення соціальноекономічної ефективності зайнятості молоді на ринку праці. Наукові проблеми господарювання на макро, мезота мікроекономічному рівнях : матеріали XXI Міжнародної науковопрактичної конференції, м. Одеса, 2627 квітня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 284-286. (0,16 д.а.).
- 11. Жукова Т.А. Міжнародні економічні відносини та ринок праці. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки : матеріали всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених, до 150річчя Симона Літмана, м. Одеса, 13 жовтня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 146-147. (0,09 д.а.).
- 12. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Розвиток різноманітності та інклюзивності в Україні. Актуальні виклики інноваційного розвитку економіки людських ресурсів у глобальному вимір : матеріали доповідей I міжнародної науковопрактичної інтернетконференції: присвячується 55річчю кафедри Управління персоналом та економіки праці, м. Одеса, 2627 жовтня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 25-27. (0,15 д.а.).
- 13. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Розвиток якості сучасної вищої освіти. Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку : матеріали VII міжнародної науковометодичної конференції, м. Одеса, 67 березня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 21. (0,08 д.а.).
- 14. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Сучасні проблеми сталого розвитку людського капіталу. Наукові проблеми господарювання на макро, мезо, та мікроекономічному рівнях : матеріали XXII міжнародної науковопрактичної конференції, м. Одеса, 2526 квітня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 188-193. (0,15 д.а.).
- 15. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Наукова співпраця та інновації: післявоєнний відновлюваний розвиток України. Відновлення України у повоєнні часи: виклики, стратегічні пріоритети, ресурсне забезпечення, потенціал майбутнього розвитку : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 10річчю переміщення Донецького національного університету імені Василя Стуса до м. Вінниці, м. Вінниця, 1011 жовтня 2024 р. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. С. 485-488. (0,18 д.а.).
- 16. Жукова Т.А. Вплив інновацій на людський капітал і соціальну сферу у контексті глобалізації. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: матеріали всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених, з нагоди дня народження Симона Літмана, м. Одеса, 18 жовтня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 260-261. (0,08 д.а.).
- 17. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Імплементация штучного інтелекту (ШІ) в HRпроцеси: можливості та виклики. Актуальні виклики інноваційного розвитку економіки людських ресурсів у глобальному вимірі : матеріали II міжнародної науковопрактичної інтернетконференції УП та УП ОНЕУ, м. Одеса, 2526 жовтня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 18-20. (0,18 д.а.).
- 18. Збрицька Т.П., Жукова Т.А. Мотивація науковопедагогічних працівників у контексті євроінтеграції системи освіти України. Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України : матеріали III всеукраїнської науковопрактичної конференції, м. Київ, 24 квітня 2025 р. Київ: МДУ, 2025. С. 165-168. (0,15 д.а.).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112747; 0124U002621;

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Збрицька Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Zbrytska

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3558-1795

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=64GWTkwAAAAJ>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-4920-2015>

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дороніна Ольга Анатоліївна

2. Olha A. Doronina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7430-4881

Додаткова інформація: <https://publons.com/researcher/AAF-5573-2021/>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57949010400>;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=BOWnH8wAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Андрій Володимирович
2. Andrii V. Karpenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5717-4349

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Олександра Володимирівна
2. Oleksandra V. Soroka

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6982-1817

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петровська Оксана Михайлівна
2. Oksana M. Petrovska

Кваліфікація: к.політ.н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0730-6718

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Познанська Інна Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Познанська Інна Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сачук Юлія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна